

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
11.07.2022. – 15.07.2022.

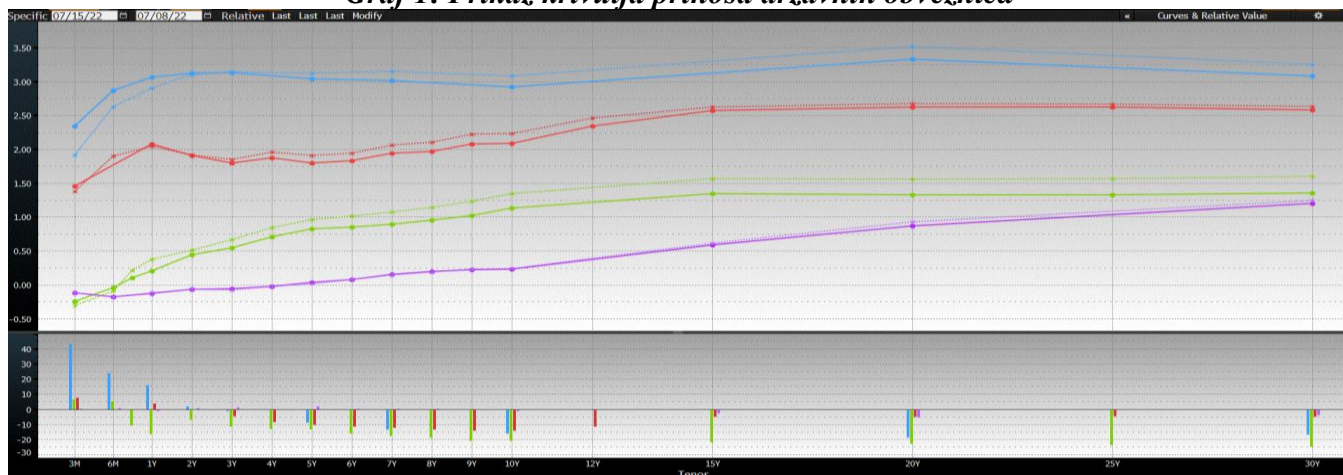
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	8.7.22	-	15.7.22	8.7.22	-	15.7.22	8.7.22	-	15.7.22	8.7.22	-	15.7.22
2 godine	0,53	-	0,47	3,10	-	3,12	1,93	-	1,92	-0,07	-	-0,06
5 godina	0,97	-	0,83	3,12	-	3,03	1,91	-	1,81	0,02	-	0,04
10 godina	1,35	-	1,13	3,08	-	2,92	2,23	-	2,09	0,24	-	0,24

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	8.7.22	-	15.7.22
3 mjeseca	-0,266	-	-0,172
6 mjeseci	-0,092	-	-0,040
1 godina	0,408	-	0,245

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 15.07.2022. godine (pune linije) i 08.07.2022. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Izražena volatilnost kretanja prinosa obveznica eurozone bila je prisutna i u proteklom tjednu, pa je tijekom prva dva dana došlo do značajnog pada prinosa, koji su u naredna dva dana korigirani naviše, da bi na kraju tjedna ponovo zabilježili određeni pad. Na tjednoj razini prinosi njemačkih obveznica su smanjeni između 6 i 21 bazni bod, s tim da su najveće promjene zabilježene na prednjem dijelu krive prinosa. Neizvjesnost političke situacije u Italiji, do koje je došlo krajem tjedna utjecala je na rast prinosa obveznica ove članice eurozone na prednjem i srednjem dijelu krive prinosa, dok su prinosi na desetogodišnje obveznice blago smanjeni za jedan bazni bod. Premijer Italije Draghi je u četvrtak podnio ostavku, ali predsjednik Mattarella nije prihvatio istu, te je od njega zatražio da se obrati Parlamentu kako bi dobio jasniju sliku političke situacije. Na izražene dnevne promjene i dalje je utjecala zabrinutost da bi ekonomije mogle da zapadnu u recesiju, kao i neizvjesnost vezano za tempo povećanja kamatnih stopa vodećih središnjih banaka. Pored toga, u Europi se sve više posvećuje pažnja riziku mogućeg manjeg dotoka prirodnog plina iz Rusije, pa čak i opciji potpune obustave.

Također, deprecijacija EUR u odnosu na USD, pri čemu je tečaj EURUSD zabilježio razinu ispod pariteta, utjecala je na pad prinosa obveznica ove regije.

Ovog tjedna se održava sjednica ECB na kojoj se, u skladu sa ranijim najjavama, očekuje prvo povećanje kamatnih stopa za 25 baznih bodova. Guverner Središnje banke Francuske De Galhau je izjavio da „ECB pažljivo prati tečaj eura, jer je to važno za cijene“, te da je odnos tečaja više na strani snažnog dolara nego slabog eura. Također, glasnogovornik ECB je izjavio da ECB ne cilja određenu razinu tečaja i da je ECB „pažljiva vezano za mogući utjecaj tečaja na inflaciju“ u skladu sa mandatom cjenovne stabilnosti. Deprecijacija eura koja je prisutna u posljednje vrijeme bi mogla dovesti ECB u nepovoljan položaj, jer bi omogućavanje daljeg pada vrijednosti valute moglo utjecati na dodatni rast ionako rekordno visoke inflacije. Istovremeno, brža povećanja kamatnih stopa kao odgovor na slabost tečaja, bi također, mogla negativno da utječu na ekonomski rast, posebno sa ekonomijom koja se suočava sa mogućnošću recesije i manjkom ponude prirodnog plina.

EU je Hrvatskoj dala posljednje odobrenje potrebno za pristupanje eurozoni, pa će se od 1. siječnja 2023. godine Hrvatska pridružiti eurozoni i postati 20. članica.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	SVIBANJ	0,3%	1,6%	-2,5%
2.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR)	SVIBANJ	-35,0	-26,0	-31,8
3.	Trgovinska bilanca – Nizozemska (u milijardama EUR)	SVIBANJ	-	5,5	4,6
4.	ZEW indeks očekivanog povj. investitora – Njemačka	SRPANJ	-40,5	-53,8	-28,0
5.	Maloprodaja – Italija (G/G)	SVIBANJ	-	7,0%	8,3%
6.	Obujam maloprodaje – Finska (G/G) final.	SVIBANJ	-5,1%	-4,3%	-2,2%
7.	Stopa inflacije – Njemačka (final.)	LIPANJ	8,2%	8,2%	8,7%
8.	Stopa inflacije – Francuska (final.)	LIPANJ	6,5%	6,5%	5,8%
9.	Stopa inflacije – Finska	LIPANJ	-	7,8%	7,0%
10.	Stopa inflacije – Španjolska (final.)	LIPANJ	10,0%	10,0%	8,5%
11.	Stopa inflacije – Italija (final.)	LIPANJ	8,5%	8,5%	7,3%
12.	Stopa inflacije – Irska	LIPANJ	-	9,6%	8,3%
13.	Stopa inflacije – Portugalija (final.)	LIPANJ	9,0%	9,0%	8,1%
14.	Indeks veleprodajnih cijena – Njemačka (G/G)	LIPANJ	-	21,2%	22,9%

SAD

Tijekom proteklog tjedna je objavljeno da je stopa inflacije u SAD tijekom lipnja neočekivano povećana za 9,1% na godišnjoj razini (očekivano 8,8%), nakon prošlomjesečnih 8,6%. Ovo je ujedno i najveći rast ovog pokazatelja u posljednjih 40 godina. Podaci o inflaciji su ukazali na nastavak rasta inflatornih pritisaka, te potvrdili očekivanja da će Fed nastaviti sa agresivnim pooštavanjem monetarne politike u narednom razdoblju. Pod utjecajem jačanja inflatornih pritisaka tržišni sudionici su povećali očekivanja vezana za agresivnije zaoštavanje monetarne politike Fedu, te se očekuje mogući rast referentne kamatne stope od 100 baznih bodova. Također, USD je nastavio aprecirati u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD tijekom proteklog tjedna zabilježio razinu ispod pariteta, što je ujedno i najniža razina ovog tečaja u posljednjih 20 godina.

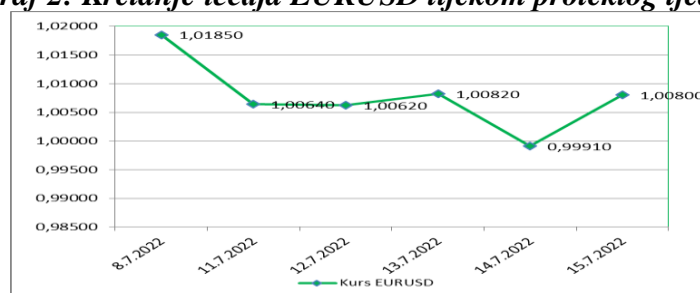
Nekoliko zvaničnika Fedu je dalo komentare pred narednu sjednicu FOMC-a koja se održava 27. srpnja. Predsjednica Fedu Daly iz San Franciska je izjavila da je tržište rada i dalje snažno uz previsoku inflaciju, ali da Fed radi na smanjenju inflacije bez usporavanja ekonomije. Predsjednik Fedu iz Atlante Bostic je izjavio da povećanje referentne kamatne stope od 75 baznih bodova u lipnju treba smatrati velikim pomakom u odnosu na protekla iskustva i da je Fed više za to da tranzicija politike bude uredna. Bostic je upozorio da bi se dramatično povećanje kamatnih stopa moglo negativno reflektirati na aspekte ekonomije, doprinoseći većoj neizvjesnosti. Predsjednik Fedu iz St. Luisa Bullard je izjavio da ne smatra da je hitno povećanje referentne kamatne stope od 100 baznih bodova u srpnju. Ministrica financija Yellen je izjavila da bi, imajući u vidu nedavne volatilnosti na deviznom tržištu, tržišta u razvoju i zemlje sa niskim dohotkom mogle u nekim situacijama imati koristi od upravljanja tokovima kapitala i deviznih intervencija praćenih monetarnom, fiskalnom i makroprudencionalnom politikom, ali je ipak pozvala tržišta u razvoju koja se suočavaju sa nestabilnim tokovima kapitala da se konzultiraju sa MMF-om kada razmatraju kontrolu kapitala i valutne intervencije.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno
					razdoblje
1.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	8. srpnja	-	-1,7%	-5,4%
2.	Stopa inflacije (G/G)	LIPANJ	8,8%	9,1%	8,6%
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	LIPANJ	10,7%	11,3%	10,9%
4.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	9. srpnja	235.000	244.000	235.000
5.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih	2. srpnja	1.380.000	1.331.000	1.372.000
6.	Indeks povjerenja u prerađivačkom sektoru	SRPANJ	-2,0	11,1	-1,2
7.	Maloprodaja (M/M)	LIPANJ	0,9%	1,0%	-0,1%
8.	Industrijska proizvodnja (M/M)	LIPANJ	0,1%	-0,2%	0,0%
9.	Iskorištenost kapaciteta	LIPANJ	80,8%	80,0%	80,3%
10.	Indeks raspoložena potrošača Sv. Iz Mičig. (prelim.)	LIPANJ	50,0	51,1	50,0

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio pad sa razine od 1,0185 na razinu od 1,0080.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Protekli tjedan u Velikoj Britaniji obilježen je izborima za novog premijera, nakon što je Johnson podnio ostavku na ovu poziciju. Početkom tjedna pojavilo se 11 kandidata za ovu poziciju, te se nastojao suziti ovaj broj. Do kraja tjedna, kako su tekli krugovi izbora, ostala su tri kandidata za ovu poziciju i to bivši ministar financija Sunak, ministrica inozemnih poslova Truss i bivši ministar odbrane Mordaunt. Najveće izgleda za premijersku poziciju trenutno ima Sunak. Konzervativna partija će 5. rujna objaviti ime osobe koja će zauzeti premijersku poziciju.

Prilikom obraćanja pred Parlamentom Velike Britanije guverner BoE Bailey je izjavio da su rizici po ekonomiju Velike Britanije pomiješani, ali da nije zabrinut za bankarski sustav zemlje. Pored toga, Bailey je izjavio da će inflacija oštro biti smanjena u narednoj godini, te očekuje da će se u naredne dvije godine vratiti na ciljanu razinu od 2%.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno
					razdoblje
1.	GDP (M/M)	SVIBANJ	0,1%	0,5%	-0,2%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G)	SVIBANJ	-0,3%	1,4%	1,6%
3.	Prerađivački sektor (G/G)	SVIBANJ	0,3%	2,3%	1,3%
4.	Građevinski sektor (G/G)	SVIBANJ	4,3%	4,8%	3,1%
5.	Uslužni sektor (M/M)	SVIBANJ	0,1%	0,4%	-0,2%
6.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	SVIBANJ	-20,550	-21,445	-21,522

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast sa razine od 0,84639 na razinu od 0,85015, dok je tečaj GBPUSD smanjen sa razine od 1,2033 na razinu od 1,1855.

JAPAN

Tijekom proteklog tjedna, JPY je naglo deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast na razinu od 139,0, što je najveća razina u posljednje 24 godine, usljed jačanja USD nakon objavljenih podataka o stopi inflacije u SAD.

Japanska tržišta su ojačala nakon snažne pobjede koalicije vladajuće stranke LDP premijera Kishide i njegovog partnera Komeita na izborima za Gornji dom koji su održani u nedjelju. Premijer Kishida i lider Komeito su se dogovorili da održe svoje partnerstvo, nakon čega je premijer Kishida izjavio da je odlučan da radi na izmjeni Ustava i drugih pririotetnih političkih pitanja kojima se bavio nekadašnji premijer Abe. Guverner BoJ Kuroda je istaknuo da se ekonomija Japana oporavlja, iako se suočava sa velikom neizvjesnošću, te da će se nastaviti sa trenutnim monetarnim olakšicama, ali neće oklijevati da se poduzmu dodatni koraci za ublažavanje, ako bude potrebno. Fokus trenutnih političkih zbivanja Japana je usmjeren ka BoJ i tome tko će naslijediti trenutnog guvernera BoJ Kurodu, zajedno sa zamjenicima Amamiya i Wakatabe, čiji mandati ističu u proljeće 2023. godine. Mogući kandidati za koje se očekuje da će zamijeniti Kurodu su bivši zamjenik guvernera Nakaso, sadašnji zamjenik guvernera Amamiya i predsjednik ADB-a Asakawa.

Ministar financija Suzuki je na sastanku zemalja grupe G20 na Baliu izjavio da je Vlada Japana zabrinuta zbog nedavnog naglog slabljenja JPY, te da će nastaviti da prate „iznenadna“ kretanja na tržištu „sa velikim osjećajem hitnosti“, napominjući da iza nedavnih kretanja JPY stoje špekulanti. Suzuki je dodao da rastuće cijene energije i hrane pogađaju najugroženije stanovništvo, te da će Vlada na odgovarajući način odgovoriti deviznom tržištu kroz blisku komunikaciju sa vlastima drugih zemalja i da je izuzetno važno da se devizni tečaj kreće stabilno i da odražava stabilne ekonomske osnove. Očekuje se da će BoJ nastaviti snažno monetarno ublažavanje kako bi podržali krhku ekonomiju Japana, ističući da razlike u kamatnim stopama utječu na slabljenje JPY.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelj		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Monetarni agregat M2 (G/G)	LIPANJ	3,1%	3,3%	3,1%
2.	Monetarni agregat M3 (G/G)	LIPANJ	2,8%	3,0%	2,9%
3.	Osnovne strojne porudžbine (G/G) prelim.	SVIBANJ	5,6%	7,4%	19,0%
4.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	LIPANJ	8,9%	9,2%	9,3%
5.	Industrijska proizvodnja (G/G) final.	SVIBANJ	-	-3,1%	-4,9%
6.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	SVIBANJ	-	9,2%	0,0%
7.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	SVIBANJ	0,5%	0,8%	1,2%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 138,65 na razinu od 139,63. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast sa razine 136,10 na razinu od 138,57.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u utorak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 104,79 USD (102,89 EUR).

Tijekom proteklog tjedna cijena nafte je imala tendenciju pada. Blagi pad je zabilježen na zatvaranju tržišta u ponedjeljak, uglavnom zbog očekivanog slabljenja tražnje usljed širenja zaraze Covid19 u Kini. Snažniji pad cijene zabilježen je u utorak, kada je dnevni pad iznosio skoro 8% što je utjecalo na to da se cijena nafte nađe na najnižoj razini od 11. travnja, sve zbog uvedenih ograničenja u Kini zbog širenja virusa Covid19.

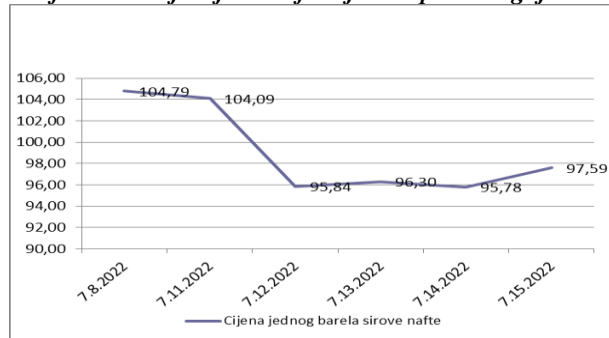
EIA je objavila da su zalihe nafte u SAD tijekom prošlog tjedna povećane. Mađarska je proglasila izvanredno stanje u energetici, te će limitirati subvencije za komunalne usluge.

Tijekom tjedna cijena nafte se održavala na razini od oko 95 USD po barelu pod utjecajem očekivanog agresivnog povećanja kamatnih stopa od strane Fed-a, ali i zbog općeg pada cijena dobara zbog turbulencija na kineskom tržištu nekretnina.

Krajem tjedna cijena nafte je povećana nakon što je Reuters objavio vijest da SAD ne očekuje da će Saudijska Arabija odmah povećati proizvodnju nafte, te je fokus na ishodu narednog sastanka OPEC+. Ove vijesti se pojavljuju u momentu kada se posjeta američkog predsjednika Bidena Bliskom istoku približava kraju. Cijena prirodnog plina u Europi je smanjena, jer su se norveški tokovi vratili u normalu, nakon neplaniranih isključenja početkom tjedna.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 97,59 USD (96,82 EUR). Zabilježen je tjedni pad cijene od 6,87%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

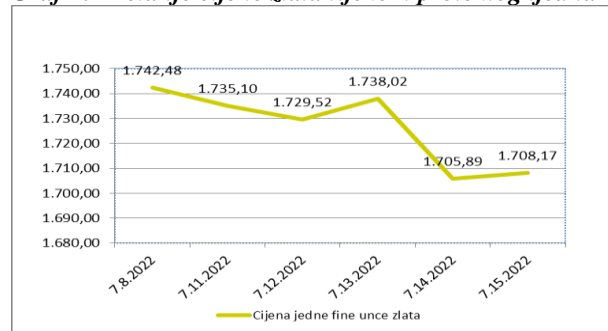

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.742,48 USD (1.710,83 EUR).

Tijekom proteklog tjedna cijena zlata je imala tendenciju pada, koja je bila izražena od sredine tjedna. Početkom tjedna cijena zlata je postupno smanjena, prateći aprecijaciju dolara, ali i u iščekivanju podataka o inflaciji u SAD koji su trebali ukazati na stupanj daljeg rasta referentne kamatne stope Fed-a. U srijedu je cijena bila veoma volatilna, te je tijekom trgovanja dostizala cijenu od oko 1.707 USD po unci, što je najniže u posljednjih godinu dana, a rezultat je aprecijacije USD nakon što su objavljeni podaci za inflaciju u SAD koji su bili veći od očekivanih. Ipak, do zatvaranja tržišta cijena je povećana, te je na kraju trgovanja zabilježena veća cijena za 0,49% u odnosu na dan ranije. Do kraja tjedna cijena zlata je bila pod snažnim utjecajem očekivanja ishoda srpanjskog sastanka Fed-a, na kojem se očekuje još jedno povećanje referentne kamatne stope od 75 ili čak i 100 baznih bodova. Pojedini članovi FOMC-a smatraju da bi bilo potrebno veće povećanje, ukoliko podaci pokažu da se tražnja ne smanjuje dovoljnom brzinom da uspori inflaciju. Europsko povjerenstvo je u petak uvelo posljednju rundu sankcija protiv Rusije, što je sedmi paket sankcija koji je uveden od kada je Rusija izvršila invaziju na Ukrajinu. Sankcije podrazumijevaju zabranu uvoza zlata iz Rusije uz produženje postojećih sankcija do siječnja 2023. godine.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.708,17 USD (1.694,61 EUR). Cijena zlata je zabilježila tjedni pad od 1,97%, što je šesti tjedan zaredom da cijena bilježi pad.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.